

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
LUKIŠKIŲ AIKŠTĖS VILNIUJE
ĮSTATYMO PROJEKTAS**

2017 m. d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

atsižvelgdamas į Lietuvos sostinėje Vilniuje esančios didžiausios Lukiškių aikštės istorinę ir urbanistinę reikšmę bei aplinką, taip pat į jos numatomą valstybinę funkciją,

pritardamas Vyriausybės 1997 m. gegužės 23 d. nutarimo apibrėžtam tikslui – prieš aikštę esantį pastatą Gedimino pr. 40 (buvusieji NKVD, Gestapo ir KGB rūmai) ateityje visiškai perduoti mokslinio centro ir muziejinei šviečiamajai paskirčiai ir sukurti jame Lietuvos laisvės kovų memorialą,

prisimindamas Seimo 1999 m. vasario 11 d. nutarimo „Dėl valstybės sostinėje esančios Lukiškių aikštės funkcijų“ nuostatas,

atreipdamas dėmesį į šios Seimo kadencijos 2017 m. gegužės 2 d. priimtą rezoliuciją „Dėl neatidėliotinių veikslių siekiant sutvarkyti Lukiškių aikštę Vilniuje ir pastatyti kovotojų už Lietuvos laisvę atminimo įamžinimo memorialą Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio progai“, kurioje aiškiai ir nedviprasmiškai pasisakė, jog Lukiškių aikštėje turi būti atidengtas paminklas tautos ir valstybės simboliui Vyčiui,

pabrėždamas tiesioginę Lukiškių aikštės sąsają su okupacinių režimų represijomis ir laisvės kovų istorija,

primindamas jau esančius Lukiškių aikštėje kovų už laisvę memorialinius akcentus –1863-1864 m. sukilėlių egzekucijų atminimo lentą ir akmenį Lietuvos ginkluotojo pasipriešinimo (nežinomo kario) būsimam paminklui, taip pat kartu su Lukiškių aikštės rekonstrukcijos darbais parengtą pamatą Vyčio paminklui,

numatydamas, kad visoje didelėje aikštėje turi atsirasti ne tik memorialinė, bet ir rekreacinė bei piliečių bendravimo zona, per Aukų g. ateityje susieta su Pamėnkalniu (Taurakalniu) bei jo perspektyvine kultūrine funkcija,

atsižvelgdamas, kad iki šiol nėra deramai įvertintas Lukiškių aikštės memorialinis statusas, o aikštės dabartinė būklė neatitinka jos istorinės ir galimos urbanistinės reikšmės,

pripažindamas, kad Lietuvos valstybės ir laisvės kovų simbolis Vytis yra tinkamiausias ir visuomenei priimtinausias simbolis Žuvusiųjų už Lietuvos laisvę aukų atminimui įamžinti.

priima šį įstatymą.

1 straipsnis. Lukiškių aikštės statusas

1. Lukiškių aikštė Vilniuje yra pagrindinė reprezentacinė Lietuvos valstybės aikštė ir formuojama su laisvės kovų memorialiniais akcentais.

2 straipsnis. Lukiškių aikštės funkcijos ir memorialiniai akcentai

1. Lukiškių aikštė Vilniuje, kaip istoriškai susiformavusi vientisa, urbanistinė erdvė turi atlikti valstybinę reprezentacinę, Lietuvos laisvės kovotojų memorialinę ir visuomeninę (kultūrinę bei rekreacinę) funkcijas. Projektiniai sprendimai turi apimti ir suderinti šias tris funkcijas.

2. Memorialiniai Lukiškių aikštės akcentai turi apimti ir atspindėti kovas už Lietuvos nepriklausomybę bei žuvusių kovotojų atminimą, 1863-1864 m. sukilėlių egzekucijos vietą ir jų atminimo įamžinimą.

Projektiniai sprendimai turi derėti su Aukų g. 2a veikiančiu Genocido aukų muziejumi ir būti parengti kompleksškai įvertinus Pamėnkalnio urbanistinių sprendimų perspektyvą.

3. Dominuojančiu Lukiškių aikštės akcentu turi būti joje įrengtas memorialas Žuvusiųjų už Lietuvos laisvę aukoms ir istorinį Lietuvos laisvės kovų simbolių Vytį vaizduojantis monumentas.

3 straipsnis. Pavedimai Vyriausybei

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, įtraukdama visuomenės, kultūros, akademinės bendruomenės ir nevyriausybinių organizacijų:

1) iki 2018 m. balandžio 31 d. parengia ir patvirtina memorialo ir Vyčio monumento projektą, pagal kurį Lukiškių aikštė galutinai sutvarkoma ir Lietuvos Laisvės kovos įamžinamos ne vėliau kaip iki 2018 m. gruodžio 31 d., deramai užbaigiant Lietuvos valstybingumo atkūrimo šimtmečio jubiliejų.

2) metiniame valstybės biudžete numato lėšas, reikalingas šio projekto įgyvendinimui.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia:

Seimo nariai

1. Audronius Ažubalis
2. Arūnas Gumuliauskas
3. Laurynas Kasčiūnas
4. Eugenijus Jovaiša
5. Darius Kaminskas
6. Aušra Papirtienė
7. Arvydas Nekrošius
8. Laimutė Matkevičienė
9. Povilas Urbšys
10. Stasys Tumėnas
11. Juozas Rimkus
12. Guoda Burokienė
13. Aurimas Gaidžiūnas
14. Jurgis Razma

15. Viktoras Rinkevičius
16. Petras Nevulis
17. Lauras Stacevičius
18. Juozas Imbrasas
19. Petras Gražulis
20. Rimas Andrikis
21. Remigijus Žemaitaitis
22. Vytautas Kamblevičius
23. Irena Degutienė
24. Žygimantas Pavilionis
25. Valius Ažuolas
26. Mindaugas Puidokas
27. Naglis Puteikis
28. Rimantas Sinkevičius
29. Valentinas Bukauskas
30. Rimantė Šalaševičiūtė
31. Irena Šiaulienė
32. Juozas Varžgalys
33. Rima Baškienė
34. Ričardas Juška
35. Rimantas Jonas Dagys
36. Gintarė Skaistė
37. Dainius Kreivys
38. Sergejus Jovaiša
39. Edmundas Pupinis
40. Paulius Saudargas

41. Arvydas Anušauskas